

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

BRATISLAVA: 12. 8. 2020

ČÍSLO: 086/2020

VYBAVUJE: ING. DRIENIKOVÁ, PHD.

STANOVISKO KOMISIE

(ZÁVEREČNÉ POSÚDENIE)

K MATERIÁLU

**NÁVRH ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPŔŔŔA ZÁKON Č. 663/2007 Z. Z. O MINIMÁLNEJ MZDE
V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV A KTORÝM SA DOPŔŔŔA ZÁKON Č. 311/2001 Z. Z. ZÁKONNÍK
PRÁCE V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV**

I. Úvod: Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny SR predložilo dňa 5. augusta 2020 Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „Komisia“) na záverečné posúdenie materiál: *„Návrh zákona, ktorým sa mení a dopŔŔŔa zákon č. 663/2007 Z. z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopŔŔŔa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov“*. Materiál predpokladá pozitívne a negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú rozpočtovo zabezpečené, pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívnych a negatívnych vplyvov na malé a stredné podniky, pozitívne a negatívne sociálne vplyvy.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu zásadné pripomienky a odporúčania:

K Doložke vybraných vplyvov

Komisia nesúhlasí s názorom predkladateľa, že návrh novely zákona o minimálnej mzde vykazuje pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie. Pozastavenie uplatnenia § 8 súčasného znenia zákona o minimálnej mzde a návrh mesačnej minimálnej mzdy na úrovni 620 eur pre rok 2021 síce zmierňujú potenciálne negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, ktoré by nastali pri absencii novely zákona o minimálnej mzde, no v kontexte absolútneho zvýšenia mesačnej minimálnej mzdy o 40 eur nemožno hovoriť o pozitívnom vplyve na podnikateľské prostredie. Výlučne v prípade zmrazenia mesačnej minimálnej mzdy na úrovni 580 eur pre rok 2021 by bolo zo strany predkladateľa možné argumentovať neutrálnym vplyvom materiálu na podnikateľské prostredie. Komisia preto navrhuje, *aby predkladateľ v Doložke vybraných vplyvov vyznačil výlučne negatívny vplyv materiálu na podnikateľské prostredie, vrátane MSP.*

Zároveň žiadame dopracovať časť 5. *Alternatívne riešenia* v súlade s Jednotnou metodikou na posudzovanie vybraných vplyvov. V tejto časti je potrebné uviesť a popísať minimálne nulový variant, t. j. analýzu súčasného stavu (platnosť pôvodného zákona, či iné alternatívy, napr. že by nedošlo k zvýšeniu minimálnej mzdy), v rámci ktorej sa uvedú dôsledky vyplývajúce z neprijatia predloženého návrhu zákona. Aj pri vážnych situáciách existujú alternatívne riešenia, ktoré by mali byť pri voľbe regulácií zvažované a zvolená by malo byť najvhodnejšie z nich.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

V časti 11. *Kontakt na spracovateľa* odporúčame doplniť zodpovednú osobu a v časti 12. *Zdroje* odporúčame doplniť informáciu, odkiaľ boli prezentované údaje čerpané.

K Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie

Komisia žiada prekladateľa o dopracovanie *Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie* s cieľom poskytnúť čo možno najobjektívnejšie vyčíslenie celkových dopadov zvýšenia minimálnej mzdy na podnikateľské prostredie. Rozsah kvantifikácie vplyvov predloženého materiálu na podnikateľské prostredie vykonanej v *Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie* nezodpovedá závažnosti predkladaného materiálu. Predkladateľ v rámci vyčíslenia vplyvov zvýšenia minimálnej mzdy opomenul zvýšenie mzdových nákladov zamestnávateľov z titulu zvýšenia odvodov na sociálne a zdravotné poistenie zamestnancov.

V časti 3.2. *Vyhodnotenie konzultácií* konštatujeme, že konzultácie mali prebehnúť s podnikateľským prostredím, ako napr. RÚZ, AZZZ, atď.

Vzhľadom na skutočnosť, že prekladateľ materiálu náklady regulácie vypracoval v podobe doplnenej pridanej tabuľky ako tzv. „*Komentár...*“ v závere *Analýzy na podnikateľské prostredie*, odporúčame prekladateľovi materiálu uvedenú pridanú tabuľku v podobe „*Komentára ...*“ zapracovať do časti 3.3. *Náklady regulácie, ako priame finančné vplyvy*.

V časti 3.4. *Konkurencieschopnosť a správanie sa podnikov na trhu* Komisia odporúča popísať najmä cenu a dostupnosť pracovnej sily po zvýšení minimálnej mzdy.

K Analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy

Predložená analýza vplyvov na rozpočet verejnej správy nie je vypracovaná dostatočne. Analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy žiadame predložiť vo forme, ktorú ustanovuje príloha č. 2 Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

Predkladateľ v analýze vplyvov na rozpočet uvádza, že oproti pôvodne očakávanej výške minimálnej mzdy na úrovni 656 eur dochádza k poklesu na úroveň 620 eur. Uvedené žiadame z analýzy vplyvov vypustiť z dôvodu, že tzv. automat vo výške 60 % priemernej mzdy sa v nadväznosti na predmetný návrh zákona v roku 2021 nepoužije. V analýze vplyvov na rozpočet žiadame jednoznačne uvádzať, že v porovnaní so v súčasnosti platnou minimálnou mzdou v sume 580 eur dochádza k zvýšeniu príjmov ako aj výdavkov rozpočtu verejnej správy.

V materiáli sa navrhuje aj tzv. štartovacia minimálna mzda, pričom z analýzy vplyvov na rozpočet nie je zrejmé, či je štartovacia minimálna mzda zohľadnená v predmetných kvantifikáciách. Uvedené žiadame doplniť.

Upozorňujeme, že predkladateľ v časti 2.2.4.2 uvádza v riadku „financovanie zabezpečené v rozpočte“ rozdiel medzi sumou príjmov a výdavkov verejnej správy, čo nie je správne. V tomto riadku je potrebné uviesť sumu, ktorá je v rozpočte verejnej správy zabezpečená na financovanie predmetných výdavkov.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

Zároveň naďalej trváme na pripomienke zo strany Ministerstva financií SR z MPK, že krytie prípadných negatívnych vplyvov na rozpočet z dôvodu zvýšenia minimálnej mzdy bude musieť byť v jednotlivých rokoch zabezpečené v rámci záväzných ukazovateľov schváleného rozpočtu verejnej správy na príslušný rok a krytie prípadného vplyvu zvýšenia minimálnej mzdy, vyplývajúceho z uplatňovania právnych predpisov, v ktorých je výška plnenia viazaná na sumu minimálnej mzdy, bude musieť byť zabezpečené v rámci stanovených limitov dotknutých subjektov verejnej správy na roky 2021 až 2023.

Do časti 2.2.4. analýzy vplyvov odporúčame doplniť podrobný postup výpočtu vplyvov na rozpočet.

V tabuľke na str. 4 analýzy vplyvov na rozpočet sa nesprávne uvádza celkový počet dotknutých osôb. Sumárne číslo v poslednom riadku tabuľky nekorešponduje s celkovým podielom zamestnancov vo verejnom sektore, ktorí majú mzdu nižšiu ako 620 eur.

Zároveň upozorňujeme, že navrhovaným rastom zaznamenáva minimálna mzda výraznejší percentuálny rast, ako sa vzhľadom na prijímané konsolidačné opatrenia v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2021 – 2023 očakáva rast platov zamestnancov sektoru verejnej správy (postavený na kolektívnom vyjednávaní, resp. na zákon o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok).

Výrazne vyšším medziročným zvyšovaním minimálnej mzdy, ktoré súvisí aj so zvyšovaním mzdových nárokov (podľa stupňov náročnosti práce v zmysle § 120 Zákonník práce) sa ešte výraznejšie prehĺbia rozdiely medzi platmi zamestnancov, ktorí pri odmeňovaní postupujú podľa Zákonníka práce a ostatnými zamestnancami, najmä tými, ktorí uplatňujú zákon o odmeňovaní zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, resp. zákona o štátnej službe.

Zvýšením minimálnej mzdy na 620 eur sa niektoré tarify základnej stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme (1. platová trieda 1. až 7. platový stupeň; 2. platová trieda 1. až 6. platový stupeň a 3. platová trieda 1. až 3. platový stupeň) dostanú pod úroveň minimálnej mzdy v rozsahu od 0,50 eur do 48 eur (8,4%).

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť, že v druhej a tretej platovej triede činnosti zodpovedajú strednému odbornému vzdelaniu a nie pomocným, prípravným alebo manipulačným prácam podľa presných postupov a pokynov, ako je to ustanovené v Zákonníku práce pre prvý stupeň (minimálnu mzdu), kde nie je potrebné takéto vzdelanie.

Obdobne sa pod úroveň minimálnej mzdy dostanú aj zamestnanci odmeňovaní podľa zákona o štátnej službe v 1. a 2. platovej triede (z deviatich platových tried) o 8,50 eur a 39 eur, avšak pri výkone činností zodpovedajúce úplnému strednému vzdelaniu.

Zastávame názor, že systém minimálneho medziročného rastu platov zamestnancov by mal byť nastavený tak, aby nedochádzalo k nivelizácii platov zamestnancov sektoru verejnej správy (napr. aj doplatkami do úrovne minimálnej mzdy).

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

Neúmerné zvyšovanie minimálnej mzdy vyplývajúce z platnej, resp. navrhovanej legislatívy v porovnaní s rastom platov zamestnancov v sektore verejnej správy môže prispieť k nerealizovateľným požiadavkám odborových zväzov na zvyšovanie platov zamestnancov sektoru verejnej správy nie len v roku 2021, ale ak nedôjde k zmene, tak aj v rokoch nasledujúcich.

V nadväznosti na vyššie uvedené Komisia žiada prepracovať analýzu vplyvov na rozpočet verejnej správy a opätovne ju predložiť na posúdenie.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na záverečné posúdenie.

IV. Poznámka: Stanovisko Komisie k doložke je súčasťou materiálu predkladaného na rokovanie vlády Slovenskej republiky alebo na schválenie ministromi, vedúcemu, predsedovi alebo riaditeľovi ostatného ústredného orgánu štátnej správy alebo vedúcemu iného orgánu.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamena zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Ing. Emília Budišová
tajomníčka Komisie